

Vasiyetimdir: Ayfer Karabıyık

Vasiyet yazmak için davet aldığım da aklıma ilk gelen şey benim için ilginç bir düşünme süreci olacaktı, çünkü bir galeriyle çalışmıyorum yahut henüz kurumların arşivine giren (yazılarım dışında) çalışmam yok. Dolayısıyla telif hakları, fikri mülkiyet, mal varlığı gibi, işlerimin hukuksal akıbeti hakkında pek düşünmem gerekmemişti. Bir keresinde birkaç işimin bir koleksiyonerde olduğunu, işimin, duvardan koleksiyonerin kafasına düşmesiyle öğrenmiştim. Yani, işlerimin benden sonra başına ne geleceği ya da kimin başına geleceği hakkında ancak şimdi düşünüyorum.

Arkadaşımın bin bir zahmetle yurtdışında bir kütüphanede bulduğu, Gaston Bachelard'ın *Air and Dreams* isimli kitabına göz gezdirirken "How the imaginary is immanent in the real" sorusuna takılmışım. Aklıma aile sohbetlerinde anı eşleştirmelerimizdeki aksaklıklardan biri gelmişti. Çocukken aşırı yağmur nedeniyle evimizin çatısı çökmüş, geçici bir süreliğine başka bir eve taşınmamız gerekmişti. İşte bu geçici süre içerisinde yaşadığımızı sandığım evde aslında hiç yaşamamış olduğumuzu annemden öğrenmişim. Ben eve dair detayları anlattıkça annem o evin kiralamak için baktığımız evlerden yalnızca biri olduğunu fakat sonunda başka bir evi seçtiğimizi söylemişti. Peki e eve dair anılarım bir rüya ya da hayal miydi? Eğer öyleyse, hafızamı nasıl ele geçirebilmiş? Küçük bir mitoman değilsem, bu ne ifade ediyordu?

Şimdi vasiyetnamemi okuyor olduğunuza göre, teknik anlamda ölmüş olduğumu, ölmüş olduğum için de burada yazdıklarımdan dolayı muhatap alınmayacağımı varsayarak biraz hayal kurmak istiyorum. Mesela "Bürokratik Anksiyete" isimli hem Kafkaesk hem Nesineks (merhaba Aziz Nesin!) bir müze açılmış, Türkiye'ye özgü zihnisinir bütün hikayeler orada arşivlenmiş olsun, simülasyonlarla hologramlarla canlandırılarak gösterilsin. İnsanlar bu müze dışında başka hiçbir yerde bürokrasi anksiyetesi yaşamassın, sadece canı bu anksiyeteyi deneyimlemek isteyen müzeyi ziyaret etsin. Bu müzede, özellikle kurumsal yaşamımdaki bütün dilekçeler, savunmalar, soruşturmalar, davalar, mobbingler ve daha ismini bilmediğim anksiyete tetikleyicileri ibret-i alem için belgeler temelinde kurgulanabilir, sergilenebilir. Bunu bir çeşit anatomik keşifler için bedenın bağışlanması gibi değerlendiriyorum.

Mesela "Boris Groys'a Nanik: Müze Karşıtı Müze" isimli bir müze açılsın; müze politikalarını/sanat piyasasını eleştiren sanatçılar bu müzenin arşivine alınsın. Böylece sanatçı, hem eleştirilerini yapabilsin, hem galeriler zoruyla günün sanat modasına uygun içerik üretmesin, hem de prestijli bir müzenin daimi misafiri olabilsin.

Mesela "Sanat Eserini Kum Torbası mı Sandın Fuck You Müzesi" olsun. Bu müzede, izleyici tarafından darp edilmiş, hasar görmüş bütün eserler, haklarında çıkan bütün yayınlar, edilmiş bütün küfürler, isyanlar, övgüler arşivlensin. Mümkünse Gürdal Duyar'ın yerinden edilmiş heykeli *Güzel İstanbul* bir kez daha yerinden edilip bu müzeye konsun. Beypazarı meydanındaki havuç heykelini Ankara'daki t-rex heykeli yesin.

"Sanat Eserini Kum Torbası mı Sandın Fuck You Müzesi" yer yüzüne elektromanyetik dalgalar yayarak insanların şiddet dürtülerini emsin; bir daha devasa, dik, ikonik anıtlar yapılmasına gerek kalmassın.

Mesela “Her Yer Her Yerde” isimli Perecyen (burada Georges Perec’e okkalı bir selam çakarak) bir artistik araştırma merkezi açılmış olsun; işte bu araştırma merkezinde sınıflandırma arşivleme atölyeleri yapılsın. *Alexander von Humboldt’la Nasıl Tanıştım?*, *Dört Mevsim*, XXI. Yüzyıl isimli kitaplarım burada inceleme altına alınsın. Perec’in anısına *Ücret Artışı Talebinde Bulunmak İçin Servis Şefine Yanaşma Sanatı ve Biçimi* kitabı “Her Yer Her Yerde Araştırma Merkezi” tarafından filmleştirilsin, “Anksiyete Müzesi”ne bağışlansın.

Avukat arkadaşıma sordum öyle Hollywood’vari vasiyet yazmanın realitede geçerliliği yokmuş. Vasiyetname, Medeni Kanun’daki zorunlu koşulları sağlamalıymış. Noterde tasdik edilebilmeliymiş. Prosedürün işlemesi için bir ölümlü kişi, iki tanık, bir memur gerekirmiş.

Son yıllarda her an başımıza bir şey gelebileceği ihtimalinin güçlenmesiyle; yakın çevremizdekilerden daha çok haberdar olma, yaşamda nasıl devam edebileceğimizi birbirimize öğütme, eğer birimize bir şey olursa yapacaklarımızı birbirimize tembihleme gibi yeni davranış biçimlerimiz oldu. Ben de buradaydım. Yaşama tutkuyla tanıklık ettim tanıklıklarımı ürettiklerimle belgelere dönüştürdüm. Kitaplar-şarkılar-filmler-sokaklar-işaretler-sözler-sesler-hareketler-refleksler-kodlardan-kar tanelerinin atmosferde salınmasından-fezaya füze gönderilebilmesinden-solucan deliklerinden-kirpiklerimde yaşayan bakterileri izlemekten- bilimüm habitattan ilham aldım. Dolayısıyla topladığım ve dönüştürdüğüm şeyler geldikleri yerlere gidebilirler; sosyal mecralarda paylaşıp çoğaltılabilir, dijital ve basılı arşivlerde tutulabilirler. Eğer ürettiklerim bir değer olarak görülecekse, merak uyandırıp arşivlenecekse mekanın ve zamanın ruhunda yerini bulacaktır.